

Mykologický průzkum PP Strž ve Stupné

Kód ZCHÚ podle ÚSOP: 1539

Rozloha zkoumaného území: cca 3,8056 ha

Zadavatel: Královéhradecký kraj, Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové

Řešitel: RNDr. Lenka Němcová, CSc., Adéla Stodolová, Mgr. Stanislava Čížková

Zpracováno ke dni 15. XI. 2020

OBSAH

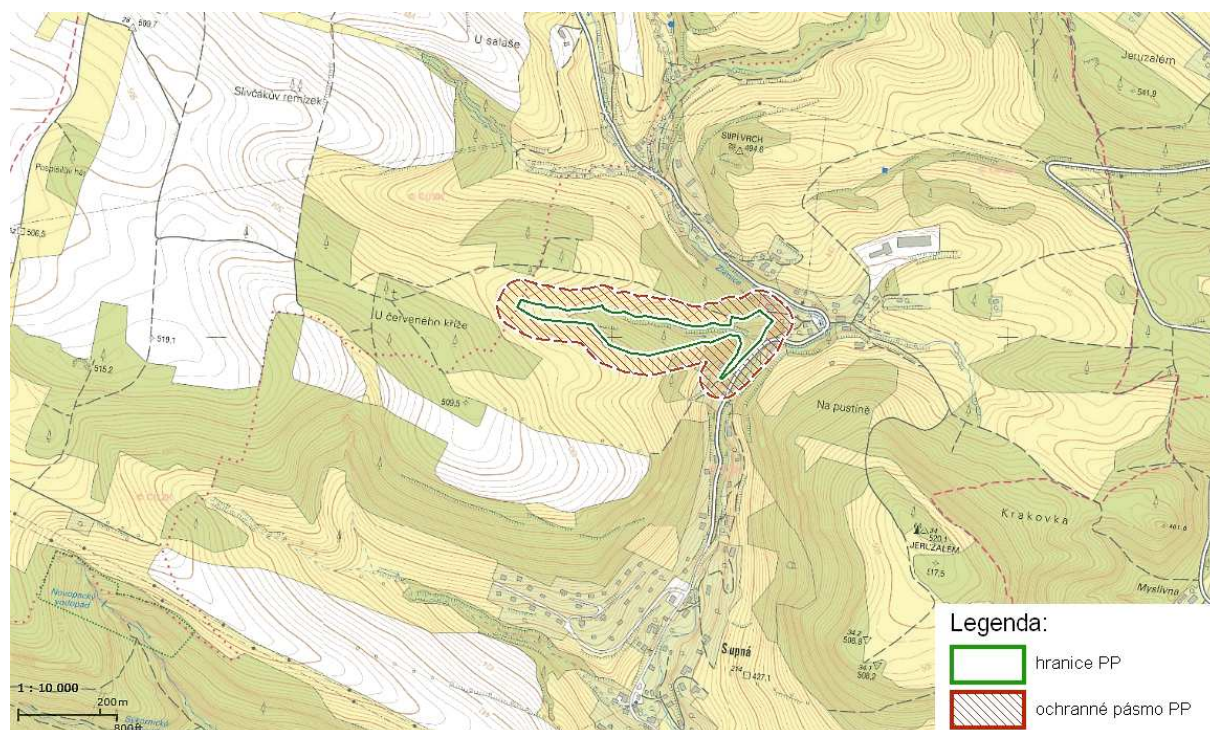
Popis a lokalizace území	3
Charakteristika přírodních poměrů.....	3
Metodika mykologického průzkumu.....	4
Výsledky.....	5
Systematický přehled nalezených taxonů.....	5
Závěr.....	19
Vybraná fotodokumentace	20
Literatura	20

POPIS A LOKALIZACE ÚZEMÍ

Lokalitu dle zadání, obrázek 1, tvoří hluboká rokle jihovýchodně od dolního konce Vidochova na Novopacku, katastrální území Stupná, okres Jičín, Královéhradecký kraj. Souřadnice GPS středu zájmového území – 50°30'5.1156"N 15°34'53.1867"E.

Lokalita přísluší ke 2 kvadrantům síťového mapování 1. řádu – 5459c a 5459d. Z hlediska sklonitosti náleží k silně ukloněným svahům (5°-15°) S, SSV, SV, V, VJV, JV, a J expozice. Nadmořská výška se v zájmové území pohybuje v rozmezí 412–482 m, kolinní (pahorkatinný) výškový vegetační stupeň (stupeň pahorkatin), lesní vegetační stupeň dle Zlatníka 4. bukový, přírodní lesní oblast 23. Podkrkonoší.

Obrázek 1: Mapa PP Strž ve Stupné, mapový podklad © ČÚZK

CHARAKTERISTIKA PŘÍRODNÍCH POMĚRŮ

ZCHÚ tvoří hluboká rokle jihovýchodně od dolního konce Vidochova na Novopacku. Území přísluší ke 2 kvadrantům síťového mapování 1. řádu – 5459c a 5459d. Z hlediska sklonitosti náleží k silně ukloněným svahům (5°-15°) S, SSV, SV, V, VJV, JV, a J expozice. Nadmořská výška se v zájmové území pohybuje v rozmezí 412–482 m, kolinní (pahorkatinný) výškový vegetační stupeň (stupeň pahorkatin), lesní vegetační stupeň dle Zlatníka 4. bukový, přírodní lesní oblast 23. Podkrkonoší.

Na základě geomorfologického členění ČSR (Demek 1987) náleží zájmové území do okrsku Novopacká vrchovina, které je součástí provincie Česká vysočina, Krkonoško-jesenické soustavy (subpro-

vincie), Krkonošské podsoustavy a celku Krkonošské podhůří. V rámci nižších geomorfologických jednotek náleží do podcelku Podkrkonošská pahorkatina.

Pedologická charakteristika byla zpracována pomocí půdní mapy 03–43 Jičín, měřítko 1:50 000. Půdní skupinou jsou v zájmové lokalitě kambisoly, půdním typem je kambizem (KA), půdním subtypem je kambizem kyselá KAa, typem substrátu jsou svahoviny sedimentárních hornin střední (30).

KAMBIZEM (KA) – půdy se stratigrafií O-Ah nebo Ap – Bv – IIC, s kambickým hnědým (braunifikovaným) horizontem, vyvinutém převážně v hlavním souvrství svahovin magmatických, metamorfických a sedimentárních hornin, ale i jim odpovídajících souvrstvích, např. v nezpevněných lehčích až středně těžkých sedimentech. I výrazněji vyvinuté pedy v kambickém horizontu postrádají jílové vlaky – argilany.

Oblast zájmového území leží v pásu středoevropského atlanticko-kontinentálního podnebí mírného pásu. Pro tento pás je charakteristické mírně oceánicky laděné klima s přechodem do mírné kontinentality, tzn. mírné léto, na srážky poměrně bohaté, mírná zima, s poměrně krátkým obdobím mrazu.

Dle klimatické regionalizace (Quitt 1971) leží lokalita v mírně teplé klimatické oblasti MT2.

Podle biogeografického členění České republiky (Culek et al. 2005) je území zastoupeno bioregionem 1.37 Podkrkonošským, biochorou 4BL Erované plošiny na permu 4. v. s.

Regionálně fytogeografické členění ČSR (Skalický 1988) zařazuje vymezenou oblast do fytogeografické oblasti mezofytika (Mesophyticum), obvodu Českomoravského mezofytika (Mesophyticum Massivi bohemici), fytogeografického okresu Podkrkonoší, podokresu Jilemnické Podkrkonoší (56b).

Geobotanická rekonstrukční mapa (Mikyška 1968) uvádí společenstvo acidofilních doubrav (Qa), svazu *Quercion robori-petraeae*.

Na základě mapy potenciální přirozené vegetace (Neuhäuslová et al. 1997) je území vymezeno asociací 24 *Luzulo-Fagetum* (biková bučina).

METODIKA MYKOLOGICKÉHO PRŮZKUMU

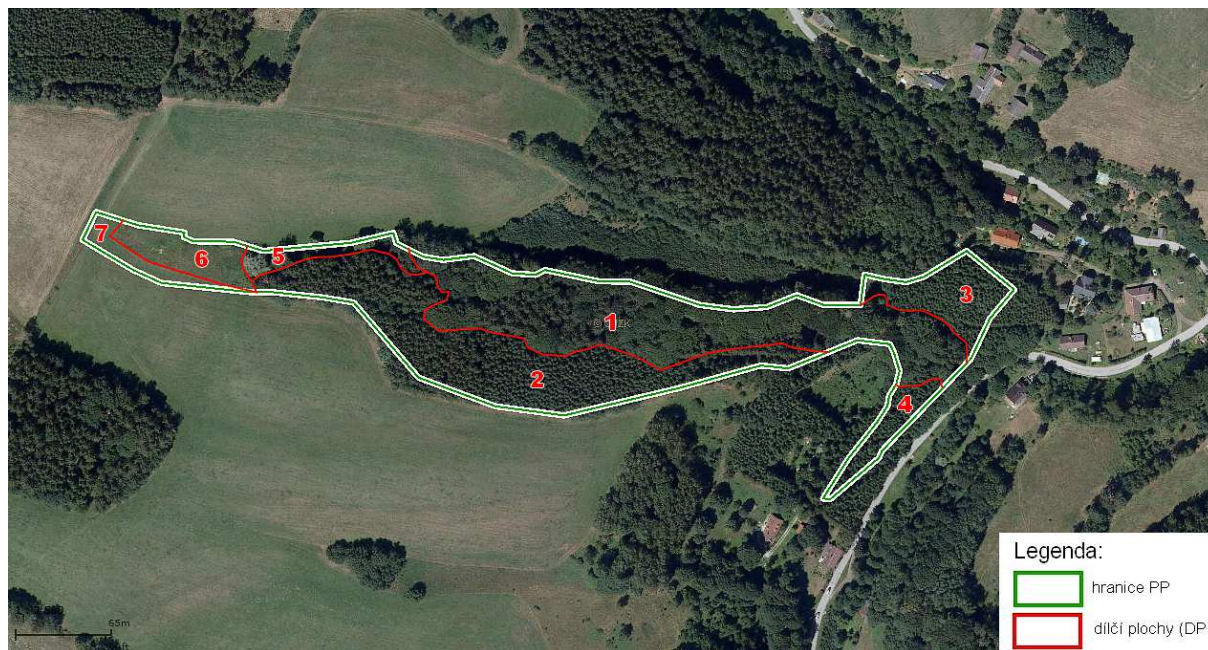
Metodika průzkumu a zpracování výsledné zprávy odpovídá požadavkům vyplývajícím z Metodiky inventarizačních průzkumů zvláště chráněných území (Holec 2004).

Sbíráno bylo nepravidelnými pochůzkami po celém území s tím, aby byly zachyceny všechny jeho části, biotopy a hostitelské dřeviny. Mykofloristický průzkum byl prováděn v pravidelných časových intervalech od poloviny dubna do konce října formou terénních pozorování (tzv. „procházením lokality“), důraz však byl kladen na severní (DP 1) a západní (DP 5 a 6) části lokality.

Při každém terénním pozorování byly zaznamenány nalezené taxony hub. Na místě neidentifikovatelné druhy byly sebrány a blíže popsány podle makroskopických, případně mikroskopických znaků za pomoci atlasů Antonín et al. (2010), Beran et al. (2012), Hagara L. (2014) a Hans (2006).

Veškerou determinaci prováděla RNDr. Lenka Němcová, CSc.

Obrázek 2: Vymezení dílčích ploch v PP Strž ve Stupné

VÝSLEDKY

SYSTEMATICKÝ PŘEHLED NALEZENÝCH TAXONŮ

Řazení nálezů a jejich české názvy jsou upraveny dle systému uvedeného na Biological Library (Zicha et al. 1999-2017). Houby jsou seřazeny v taxonomických kategoriích dle abecedy latinských názvů.

ŘÍŠE: FUNGI

ODDĚLENÍ: ASCOMYCOTA (houby vřeckovýtrusné)

Pododdělení: Pezizomycotina

Třída: Eurotiomycetes

Řád: Eurotiales – plesnivkotvaré

Čeleď: Elaphomycetaceae – jelenkovité

Elaphomyces granulatus Fr. – jelenka obecná

17. IV. 2020 ve výhrabkách půdy po zvěři, smrkový les s příměsí jedle, společně s jelenkou pestrou (*E. muricatus*). Roste roztroušeně, mykorhizní symbiont listnatých a jehličnatých stromů (Beran et al. 2012).

Elaphomyces muricatus Fr. – jelenka pestrá

17. IV. 2020 ve výhrabkách půdy po zvěři, smrkový les s příměsí jedle, společně s jelenkou obecnou (*E. granulatus*). Mykorhizní symbiont s listnatými i jehličnatými stromy, hojná (Beran et al. 2012).

Třída: Leotiomycetes

Řád: Helotiales – voskovičkotvaré

Čeleď: Helotiaceae – voskovičkovité 20

Bisporella citrina (Batsch)Korf et S.E.Carp. – voskovička citronová

24. X. 2020, početná skupina na bukové větvičce.

Čeleď: Rutstroemiaceae – terčkovité

Rutstroemia elatina (Alb. & Schwein.) Rehm – terčka jedlová

17. IV. 2020 ve smrkovém lese, na suchých spadáných větvích jedle mezi ještě neopadaným jehličím. Velikost 1-2 mm.

Třída: Pezizomycetes

Řád: Pezizales – kustřebkotvaré

Čeleď: Helvellaceae – chřapáčovité

Helvella elastica Bull. - chřapáč pružný

21. VII. 2020 nalezen zastíněné, lesní cestě. V blízkosti topol osika, smrk ztepilý a buk lesní.

Čeleď: Morchellaceae – smržovité

Morchella esculenta (L.) Pers. - smrž obecný

6. V. 2020, na vlhké půdě blízko potoka. Společně se smržem jedlým (*M. Vulgaris*).

Morchella vulgaris (Pers) Boud. – smrž jedlý

6. V. 2020, na vlhké půdě v blízkosti potoka. Společně se smržem obecným (*M. esculenta*).

Čeleď: Pezizaceae – kustřebkovité

Peziza arvernensis Roze & Boud. - řasnatka lesní

21. VII. 2020 v počtu 4 jedinců nalezena poblíž potoka. V okolí topol osika, smrk ztepilý, buk lesní.

Peziza depressa Pers. – řasnatka stlačená

24. X. 2020 nalezena na obnažené podmáčené zemi.

Čeleď: Pyronemataceae – ohnivkovité

Otidea onotica (Pers.) Fuckel – ouško kornoutovité

23. VIII. 2020 v blízkosti potoka. V blízkém okolí smrk ztepilý.

Čeleď: Sarcoscyphaceae – ohnivcovité

Sarcoscypha austriaca (Beck ex Sacc.) Boud. - ohnivec rakouský

17. IV. 2020 nalezen na suché větvi na okraji smrkového lesa.

Třída: Sordariomycetes

Řád: Hypocreales – masenkotvaré

Čeleď: Nectriaceae – rážovkovité

Nectria cinnabarina (Tode) Fr. - rážovka rumělková

17. IV. 2020 nalezena poprvé, jinak velmi hojný druh nacházen na každém terénním průzkumu.

Řád: Xylariales – dřevnatkotvaré

Čeleď: Xylariaceae – dřevnatkovité

Kretzschmaria deusta (Hoffm.) P.M.D. Martin – spálenka skořepatá

17. IV. 2020 a 6. V. 2020 na mrtvých větvích buku. Běžná.

Xylaria hypoxylon (L.) Grev – dřevnatka parohatá

17. IV. 2020 a 24. X. 2020 rostoucí ze starého pařezu, pravděpodobně buku.

ODDĚLENÍ: BASIDIOMYCOTA (houby stopkovýtrusné)

Třída: Agaricomycetes

Řád: Agaricales – pečárkotvaré

Čeleď: Agaricaceae – pečárkovité

Agaricus arvensis Schaeff. - pečárka (žampion) ovčí

28. V. 2020 a 22. VI. 2020 u lesní cesty ve smrkovém lese.

Agaricus sylvaticus Schaeff. - pečárka (žampion) lesní

22. VI. 2020 smrková monokultura DP 3.

Calvatia utriformis (Bull.) Jaap – pýchavka dlabaná

10. X. 2020, nalezena stará plodnice v trávě, v blízkosti buk, smrk.

Coprinus comatus (O.F.Müll.) Pers. - hnojník obecný

24. X. 2020 několik plodnic se nacházelo hned DP 5, na lokalitě velice hojný.

Lepiota aspera (Pers.) Quél. - bedla ostrošupinatá

23. VIII. 2020, nalezena v hustém smrkovém porostu.

Lepiota clypeolaria (Bull.) P. Kumm. - bedla vlnatá

21. VII. 2020, nalezena v DP 2, nejbližší strom buk lesní (*Fagus sylvatica*).

Lycoperdon perlatum Pers. - pýchavka obecná

24. X. 2020 nalezena v trávě DP 7.

Lycoperdon pyriforme Schaeff. - pýchavka hruškovitá

27. IV. 2020 stará plodnice na rozpadajícím se pařezu smrku, 25. IX. 2020 a 10. X. 2020, DP 5. 24. X., 2020 DP 6. Velmi hojně.

Lycoperdon utriforme Bull. - pýchavka dlabaná

21. VII. 2020 a 23. VIII. 2020 v trávě, poblíž smrk, buk.

Macrolepiota mastoidea (Fr.) Singer – bedla útlá

24. X. 2020 nalezena na okraji DP 1.

Čeleď: Amanitaceae – muchomůrkovité

Amanita citrina Pers. - muchomůrka citronová

23. VIII. 2020 a 24. X. 2020 smrková monokultura

Amanita excelsa (Fr.) Bertill. - muchomůrka šedivka

22. VI., 30. VI., 13. VII. a 23. VIII. 2020 rostly hojně ve skupinách ve smrkovém lese. Velmi hojný druh.

Amanita fulva Fr. - muchomůrka plavá (také jako m. ryšavá/ pošvatka/ katmanka)

22. VI., 30. VI., 13. VII. a 21. VII. 2020 nalézány hojně na celé lokalitě, zejména v DP 1.

Amanita muscaria (L.) Lam. - muchomůrka červená

21. VII., 25. IX., 10. X. a 24. X. 2020 velké množství plodnic nejčastěji ve smrkovém lese. Často nalézána také na okraji lesa ve vysoké trávě.

Amanita phalloides (Vaill. ex Fr.) Link – muchomůrka zelená

23. VIII. 2020 ve smrkovém lese.

Amanita porphyria Alb. & Schwein. - muchomůrka porfyrová

21. VII. 2020 ve smrkovém lese.

Amanita regalis (Fr.) Michael – muchomůrka královská

13. VII. a 23. VIII. 2020 na okraji DP 2.

Amanita rubescens Pers. - muchomůrka růžovka

22. VI., 30. VI., 13. VII. a 21. VII. 2020 mnoho plodnic, velmi hojně ve smrkovém lese.

Amanita vaginata (Bull.) Lam. - muchomůrka pošvatá

22. VI. 2020 ve smrkovém lese. 13. VII. 2020 v DP 1, nejbližší strom buk lesní.

Čeleď: Bolbitiaceae – slzečnickovité

Bolbitius titubans (Bull.) Fr. - slzečník žlutkový

21. VII. 2020 na rozkládajících se zbytcích trávy v DP 6.

Pholiotina teneroides (J.E.Lange) Singer – sametovka vroubkovaná

24. X. 2020 velké množství plodnic v opadu jehličí a zbytcích dřeva.

Čeleď: Cortinariaceae – pavučincovité

Cortinarius elegantior (Fr.) Fr – pavučinec elegantní

25. IX. a 24. X. 2020 v mechu smrkového lesa s příměsí buku.

Cortinarius varius (Schaeff.) Fr. - pavučinec různý

10. X. 2020 pod vzrostlými smrkami.

Cortinarius spp. - pavučinec

23. VIII. 2020, 16. IX. 2020, 24. X. 2020 nalezen v DP 1.

Čeleď: Entolomataceae – závojenkovité

Clitopilus prunulus (Scop.) P. Kumm. - mechovka obecná

21. VII. 2020 nalezena v opadu v blízkosti potoka.

Entoloma spp. - závojenka

28. V. 2020 v DP 1.

Rhodocybe gemina (Paulet) Kuyper & Noordel. - rudoušek ut'atý

13. VII. 2020 nalezen ve smrkovém lese.

Čeleď: Hydnangiaceae – lanýžovcovité

Laccaria laccata (Scop.) Cooke – lakovka obecná

16. IX. 2020 nalezena ve smrkovém lese.

Čeleď: Hygrophoraceae – šťavnatkovité

Hygrophorus pustulatus (Pers.) Fr. - šťavnatka tečkovaná

24. X. 2020, nalezena v DP 2

Čeleď: Hymenogastraceae – hlízovité

Galerina spp. – čepičatka

24. X. 2020 na okraji DP 1.

Hebeloma spp. - slzivka

25. IX. 2020 nalezena v opadu jehličí.

Plicaturopsis crispa (Pers.) D.A.Reid – měkkouš kadeřavý

24. X. 2020 rostoucí na odumřelé větvi buku lesního.

Čeleď: Inocybaceae – vláknícovité

Crepidotus spp. - trepkovitka

17. IV. 2020 nalezena na odumřelé větvi lísky. 24. X. 2020 nalezena na odumřelé větvi smrku.

Inocybe geophylla (Fr.) P.Kumm – vláknice zemní

24. X. 2020 v blízkosti potoka, DP 1.

Inocybe geophylla var. *lilacina* Gillet – vláknice zemní var. fialová

21. VII. 2020 nalezena odkryté zemině, DP 5.

Tubaria furfuracea (Pers.) Gillet – kržatka zimní

17. IV. 2020 nalezena na trouchnivějícím dřevě v blízkosti potoka.

Čeleď: Lyophyllaceae – líhovité

Asterophora lycoperdoides (Bull.) Ditmar – rovetka pýchavkovitá

21. VII. 2020 parazitující na plodnicích holubinky černající ve smrkovém lese.

Calocybe gambosa (Fr.) Donk – čirůvka májovka

6. V. 2020 a 28. V. 2020 v DP 5, v okolí devětsil bílý a vzrostlý topol osika.

Lyophyllum decastes (Fr.) Singer – líha nahloučená

25. IX. 2020 okraj lesa, ruderální místo.

Čeleď: Marasmiaceae – špičkovité

Gymnopus acervatus (Fr.) K.W. Hughes, Mather & R.H. Petersen – penízovka nahloučená

21. VII. 2020 na okraji smrkového lesa ve vrstvě opadu.

Gymnopus confluens (Pers.) Antonín, Halling & Noordel. - penízovka splývavá

21. VII. 2020 okraj DP 1, v nejbližším okolí buk, smrk, líska.

Gymnopus foetidus (Sowerby) J.L. Mata et R.H. Petersen – špička páchnoucí

24. X. 2020 nalezena v opadu ve smrkovém lese.

Gymnopus perforans (Hoffm.) Antonín et Noordel. - špička provrtaná

10. X. 2020 velmi hojně v mechu a na smrkovém jehličí.

Marasmius alliaceus (Jacq.) Fr. - špička cibulová

22. VI. 2020 v opadu jehličí a větviček v DP 1, 2, 3, 4. 21. VII. 2020 v opadu jehličí DP 3.

Marasmius wettsteinii Sacc. & P. Syd. - špička Wettstrinova

22. VI. 2020 v opadu jehličí ve smrkovém lese.

Rhodocollybia butyracea f. *asema* (Fr.) Antonín et al. - penízovka máslová kuželovitá

24. X. 2020 nalezena ve smrkovém porostu.

Rhodocollybia maculata (Alb. & Schwein.) Singer – penízovka skvrnitá

24. X. 2020 hojně na opadu ve smrkovém lese.

Čeleď: Mycenaceae – helmovkovité

Mycena epipterygia (Scop.) Gray – helmovka slizká

24. X. 2020 velmi hojně při okraji smrkového lesa.

Mycena polygramma (Bull.) Gray – helmovka rýhonohá

6. V. 2020 DP 5 u potoka.

Mycena pura (Pers.) P. Kumm – helmovka ředkvičková

24. X. 2020 DP 1, v okolí smrk, buk.

Mycena strobilicola J. Favre & Kühner – helmovka šiškofilná

17. IV. 2020 ve smrkovém lese, rostoucí ze smrkové šišky.

Čeleď: Nidulariaceae – hnízdovkovité

Crucibulum laeve (Huds.) Kambly – pohárovka obecná

24. X. 2020 na tlejícím dřevě.

Čeleď: Physalacriaceae

Flammulina velutipes (Curtis) Singer – penízovka sametonohá

17. IV. 2020 na větvích vrby jívy v blízkosti potoka.

Strobilurus esculentus (Wulfen) Singer – penízovka smrková

17. IV. 2020 ve smrkovém lese rostoucí ze smrkové šišky.

Čeleď: Pluteaceae – štítovkovité

Pluteus cervinus (Schaeff.) P. Kumm. - štítovka jelení

17. IV. 2020 na rozkládajícím se substrátu (větvíčky, listy, kmeny) v blízkosti potoka, mezi devětsily.

28. V. 2020 ve smrkovém lese. 10. X. 2020 na pařezu a zbytcích dřeva. 24. X. 2020 v trávě u cesty, okraj smrčiny. Na lokalitě velmi hojná.

Čeleď: Psathyrellaceae – křehutkovité

Coprinellus disseminatus (Pers.) J.E. Lange – hnojník nasetý

21. VII. u pařezu zřejmě jehličnatého stromu.

Čeleď: Strophariaceae – límcovkovité

Galerina sideroides (Bull.) Kühner – čepičatka zvoncovitá

24. X. 2020 na okraji DP 1.

Gymnopilus hybridus (Gillet) Maire – šupinovka pařezová

17. IV. 2020 nalezena na trouchnivějícím pařezu smrku.

Hypholoma spp. – třepenitka

6. V. 2020 na větvích a pařezu vrby jívy.

Hypholoma fasciculare (Huds.) P. Kumm. - třepenitka svazčitá

28. V. 2020 nalezena na pařezu tlejícího, zřejmě jehličnatého stromu. 22. VI. 2020 smrková monokultura. 16. IX. a 10. X. 2020 u pařezu smrku zteplého. 24. X. 2020 nalezena na pařezu tlejícího, zřejmě jehličnatého stromu.

Hypholoma lateritium (Schaeff.) P.Kumm. - třepenitka cihlová

10. X. 2020 nalezena na pařezu tlejícího listnatého stromu.

Pholiota spumosa (Fr.) Singer – šupinovka borová

24. X. 2020 na pařezu blíže neidentifikovatelného stromu.

Pholiota squarrosa (Weigel) P.Kumm. - šupinovka kostrbatá

10. X. a 24. X. 2020 velký trs u kmene živého smrku ztepilého.

Čeleď: Tricholomataceae – čirůvkovité

Clitocybe costata Kühner & Romagn. - strmělka kostřovitá

21. VII. 2020 nalezena pod smrky.

Clitocybe nebularis (Batsch) P.Kumm. - strmělka mlženka

24. X. 2020 ve vrstvě opadu na okraji DP 1.

Clitocybe phyllophila (Pers.) P.Kumm – strmělka listomilná

25. IX. 2020 v opadu jehličí na lesní cestě.

Tricholoma ustale (Fr.) P. Kumm. - čirůvka osmahlá

23. VIII. a 2. X. 2020 DP 1.

Tricholoma vaccinum (Schaeff.) P.Kumm – čirůvka kravská

24. X. 2020 v blízkosti potoka.

Řád: Auriculariales – boltcovitkotvaré

Čeleď: Auriculariaceae – boltcovitkovité

Exidia glandulosa (Bull.) Fr. - černorosol bukový

17. IV. 2020 mrtvé větve buku.

Řád: Boletales – hřibotvaré

Čeleď: Boletaceae – hřibovité

Boletus badius (Fr.) Fr. - hřib hnědý

22. VI., 30. VI., 13. VII., 21. VII. 2020 nalézán velmi hojně ve smrkovém lese.

Boletus edulis Bull. - hřib smrkový

22. VI., 30. VI., 13. VII., 21. VII. a 23. VIII. 2020 nacházen velmi hojně ve smrkovém a smíšeném lese.

Boletus subtomentosus L. - suchohřib plstnatý

22. VI. 2020 pod břízami a bukem ve smrkovém lese.

Chalciporus piperatus (Bull.) Bataille – hřib peprný

24. X., 21. VII., 23. VIII. 2020 velmi hojně ve smrkovém lese.

Neoboletus luridiformis (Rostk.) Gelardi, Simonini & Vizzini – hřib kovář

22. VI., 30. VI. a 21. VII. 2020 v mechu ve smíšeném lese, nejbližší strom buk.

Strobilomyces strobilaceus (Scop.) Berk. - šiškovec černý (šiškovitý)

21. VII., 23. VIII. a 24. X. hojně.

Suillellus luridus (Schaeff.) Murrill – hřib koloděj

22. VI. 2020 smrko-bukový les. 30. VI. 2020 na okraji smrkového lesa, nejbližší strom buk.

Xerocomellus chrysenteron (Bull.) Šutara – suchohřib žlutomasý (babka)

22. VI., 30. VI, 13. VII. a 21. VII. 2020 ve smrkovém lese.

Xerocomellus porosporus (Imler ex Bon & G. Moreno) Šutara – suchohřib uřatovýtrusý

22. VI. 2020 u lesní cesty ve smrkovém lese.

Xerocomellus pruinatus (Fr.) Šutara – hřib sametový

23. VIII. a 24. X. 2020 v okrajích smrkového lesa.

Čeleď: Hygrophoropsidaceae – lištičkovité

Hygrophoropsis aurantiaca (Wulfen) Maire – lištička pomerančová

24. X. 2020 ve smrkovém lese, hojná.

Čeleď: Suillaceae – klouzkovité

Suillus grevillei (Klotzsch) Singer – klouzek sličný

21. VII. a 23. VIII. 2020 na okraji smrkového lesa.

Řád: Cantharellales – liškotvaré

Čeleď: Cantharellaceae – liškovité

Cantharellus amethysteus (Quél.) Sacc. - liška ametystová

21. VII. 2020 pod bukem ve smrkovém lese. 25. IX. 2020 DP 1 a 5. V PP hojně.

Cantharellus cibarius Fr. - liška obecná

22. VI. 2020 pod mladými buky v mechu u cesty. 21. VII. a 23. VIII. 2020 okraj DP 4, nejbližší stromy modřín a smrk.

Cantharellus pallens Pilát – liška bledá

30. VI. a 21. VII. 2020 u cesty pod smrky a buky.

Craterellus cornucopioides (L.) Pers. - stroček trubkovitý

21. VII. smrkový les DP2, 10. X. 2020 stará plodnice na témže místě ve smrkovém lese.

Čeleď: Clavulinaceae – kuřátečkovité

Clavulina coralloides (L.) J. Schröt. - kuřátečko hřebenité

21. VII. a 23. VIII. 2020 v hustém smrkovém porostu.

Čeleď: Hydnaceae – lišákovité

Hydnum rufescens Pers. - lišák ryšavý

13. VII., 21. VII. a 23. VIII. 2020 v DP 1, velké množství plodnic. Dle Beran et al. (2012) je to mykorrhizní symbiont buku a roste hojně v lesích, především na kyselých půdách.

Řád: Polyporales – chorošotvaré

Čeleď: Fomitopsidaceae – troudnatcovité

Fomitopsis pinicola (Sw.) P. Karst. - troudnatec pásovaný

17. IV. 2020 první nález, na odumřelém kmeni smrku. Dále nalézán pravidelně při každých dalších průzkumech lokality.

Laetiporus sulphureus (Bull.) Murrill – sírovec žlutooranžový

30. VI. 2020 nalezena stará plodnice na pařezu listnatého stromu v DP 1.

Fomes fomentarius (L.) Kickx f. – troudnatec kopytovitý

17. IV. 2020 první nález, na odumřelém kmeni smrku. Dále nalézán pravidelně při každých dalších průzkumech lokality.

Piptoporus betulinus (Bull.) P. Karst. - březovník obecný

22. VI. 2020 první nález, na padlém kmeni břízy bělokoré u cesty. Dále nalézán pravidelně při každém dalším průzkumu lokality.

Postia caesia (Schrad.) P. Karst. - bělochoroš modravý

24. X. 2020 na pařezu trouchnivějšího stromu.

Čeleď: Ganodermataceae – lesklokorkovité

Ganoderma applanatum (Pers.) Pat. - lesklokorka ploská

17. IV. 2020 první nález, na pařezu olše lepkavé. Dále nalézána pravidelně při dalších průzkumech v DP 1.

Čeleď: Polyporaceae – chorošovitě

Daedaleopsis confragosa (Bolton) J.Schröt. - síťkovec načervenalý

24. X. 2020 na kmeni živé vrby jívy.

Lentinus tigrinus (Bull.) Fr. - houževnatec tygrovaný

24. X. 2020 na kmeni živé olše lepkavé.

Neolentinus adhaerens (Alb. & Schwein.) Redhead & Ginns – houževnatec přivázlý

17. IV. 2020 na padlém kmenu smrku.

Panus conchatus (Bull.) Fr. - hlíva fialová

17. IV. 2020 nalezena na pařezu listnatého stromu, pravděpodobně buku.

Polyporus badius (Pers.) Schwein. - choroš smolonohý

23. VIII. 2020 v blízkosti potoka na ztrouchnivělém pařezu. 25. IX. 2020 ztrouchnivělý pařez vrby jívy.

Polyporus varius (Pers.) Fr. - choroš měnlivý

22. VI. 2020 rostoucí na pařezu, pravděpodobně vrby jívy, u potoka.

Trametes hirsuta (Wulfen) Lloyd – outkovka chlupatá

24. X. 2020 padlý kmen buku.

Trametes versicolor (L.) Lloyd – outkovka pestrá

17. IV. 2020 mrtvé větve smrku. 17. IV. 2020 rostoucí na mrtvém dřevě, pravděpodobně vrby. 24. X. 2020 pařez blíže neidentifikovatelného stromu.

Řád: Russulales – holubinkotvaré

Čeleď: Peniophoraceae – kornatkovité

Gloiothele citrina (Pers.) Ginns & G.W. Freeman – koroveček citronový

30. VI. 2020 hojně na tlejícím kmeni smrku.

Čeleď: Russulaceae – holubinkovité

Lactarius blennius (Fr.) Fr. - ryzec zelený

23. VIII. 2020 pod bukem v DP 1 a 2.

Lactarius deterrimus Gröger – ryzec smrkový

30. VI. 2020 na okraji smrkového lesa. 21. VII. a 23. VIII. 2020 ve smrkovém lese, hojný druh.

Lactarius fulvissimus Romagn. - ryzec žlutohnědý

23. VIII. 2020, lesní cesta ve smrkovém lese.

Lactarius helvus (Fr.) Fr. - ryzec hnědý

21. VII. 2020 nalezen v DP 1.

Lactarius pallidus Pers. - ryzec bledý

21. VII. a 23. VIII. 2020 pod bukem u lesní cesty. 23. VIII. 2020 hojně pod bukem u potoka.

Lactarius picinus Fr. - ryzec datlí

21. VII. 2020 ve smrkovém lese.

Lactarius piperatus (L.) Pers. - ryzec peprný

21. VII. 2020 na okraji DP 1.

Lactarius pterosporus Romagn. - ryzec křídlatovýtrusý

21. VII. 2020 DP 1.

Lactarius pubescens Fr. - ryzec pýřitý (chlupatý)

25. IX. 2020 DP 1.

Russula aeruginea Jul. Schäff. - holubinka trávovězelená

22. VI. 2020 na okraji DP 1.

Russula amethystina Quél. - holubinka ametystová

21. VII. 2020 na okraji DP 2.

Russula aurea Pers. - holubinka zlatá

30. VI. a 23. VIII. 2020 DP1.

Russula caerulea Fr. - holubinka nahořklá

21. VII. 2020 na okraji DP 4.

Russula cyanoxantha (Schaeff.) Fr. - holubinka namodralá

22. VI., 30. VI., 13. VII., 21. VII., 23. VIII. a 16. IX. 2020 nalézána vždy ve smrkovém lese s občasnou příměsí buku lesního. Velmi hojný druh.

Russula foetens Pers. - holubinka smrdutá

21. VII. 2020 velmi hojně v prosvětleném smíšeném lese (smrk, buk).

Russula heterophylla (Fr.) Fr – holubinka bukovka

30. VI. a 13. VII. 2020 pod buky ve smíšeném lese (smrk, buk).

Russula integra (L.) Fr. - holubinka celokrajná

22. VI. 2020 na okraji DP 1. 16. IX. 2020 ve smrkovém lese.

Russula nigricans Fr. - holubinka černající

21. VII. 2020 ve smrkovém lese. Nalezené plodnice byly porostlé parazitující rovetkou pýchavkovitou (*Asterophora lycoperdoides*).

23. VIII. 2020 ve smrkovém lese.

Russula ochroleuca Fr. - holubinka hlínožlutá

21. VII. a 23. VIII. 2020 ve smrkovém lese.

Russula puellaris Fr. - holubinka dívčí

23. VIII. 2020 pod bukem DP 1.

Russula rosea Pers. - holubinka sličná

23. VIII. 2020 v DP 1 společně s *R. sanguinaria*.

Russula sanguinaria (Schumach.) Rauschert – holubinka krvavá

23. VIII. 2020 v DP 1 společně s *R. rosea*.

Russula vesca Fr. - holubinka mandlová

21. VII. a 25. IX. 2020 DP 1 a DP 5.

Russula veternosa Fr. - holubinka mdlá

21. VII. 2020 DP 1 a DP 5.

Čeď: Stereaceae – pevníkovité

Stereum spp. – pevník

17. IV. 2020 mrtvé dřevo (větev pravděpodobně smrku ztepilého).

Třída: Dacrymycetes

Řád: Dacrymycetales – kropilkotvaré

Čeleď: Dacrymycetaceae – kropilkovité

Calocera viscosa (Pers.) Fr. - krásnorůžek lepkavý

22. VI., 21. VII., 23. VIII. 2020 ve smrkovém lese.

10. X. 2020 hojně na ztrouchnivělém pařezu smrku ve smrkovém lese. Je to saprotrof rostoucí na dřevě jehličnatých stromů (Antonín et al. 2005).

Třída: Tremellomycetes – mozkovkovité

Řád: Tremellales – rosolovkotvaré

Čeleď: Tremellaceae – rosolovkovité

Tremella mesenterica Retz. - rosolovka mozkovitá

21. VII. 2020 na spadlých větvích listnáčů. Rosolovitá žlutá plodnice rostoucí hojně jako saprotrof na odumřelých větvičkách listnáčů, zejména dubů, habrů, vrb a lip (Antonín et al. 2005).

ZÁVĚR

V rámci mykologického průzkumu bylo na studované lokalitě v PP Strž ve Stupné ve vegetační sezóně 2020 v rámci terénních pochůzek nalezeno 143 taxonů makromycetů, z nichž 129 patří do oddělení *Basidiomycota* a zbývajících 14 do oddělení *Ascomycota*. Z celkového počtu 143 taxonů pak bylo 7 zařazeno pouze do rodu. Celkem tedy bylo nalezeno 136 druhů běžných druhů hub. Jedná se o lokalitu, která je mykologicky méně zajímavá, zejména z důvodu, že větší část PP tvoří kulturní smrčiny. Vyšší výskyt hub byl zaznamenán zejména v rokli blízko bezejmenného potoka ve strži. Rozdíl v bohatosti mykoflóry byl však patrný i na svazích, kdy v dolní část byla mykologicky bohatší než střední a vrcholové partie svahu, což pravděpodobně souvisí s vlhkostí.

Z hlediska počtu druhů hub převládali saprotrofové, např. různé druhy dřevních hub (houževnatec, troudnatec) rozkládajících dřevo, dále např. rody vyskytující se zejména v opadu, ale i na mrtvém dřevě. Tyto se však nevyskytovaly v nijak hojném množství. Naopak početností plodnic dominovali spíše mykorhizní symbionti, nejčastěji zástupci rodů muchomůrka, holubinka, ryzec a hřib. Méně početné pak byly rody pavučinec, lišák a některé další. Zastoupení jednotlivých taxonů v rámci lokality souvisí s vhodným substrátem v některých místech, hlavně v okolí prameniště a bezejmenného potoka. Naopak výskyt mykorhizních druhů hub je dán zastoupením různých druhů dřevin.

Nejpočetnějším řádem z oddělení *Basidiomycota* byl řád *Agaricales*, z něhož byly často nalézány rody muchomůrka (*Amanita*), štitovka (*Pluteus*), hnojník (*Coprinus*), helmovka (*Mycena*) a další. Velmi

početný byl také řád *Russuales* zejména s rody holubinka (*Russula*) a ryzec (*Lactarius*). V neposlední řadě byly početnou skupinou i řády *Polyporales* (chorošovité) a *Boletales* (hříbovité houby).

VYBRANÁ FOTODOKUMENTACE

Muchomůrka červená – *Amanita muscaria* (L.), © Foto: J. Veselý

Lesklokorka ploská – *Ganoderma applanatum* (Pers.) Pat, © Foto: J. Veselý

Štítovka jelení – *Pluteus cervinus* (Schaeff.) P. Kumm., © Foto: J. Veselý

Liška ametystová – *Cantharellus amethysteus* (Quél.) Sacc. Lam., © Foto: J. Veselý

LITERATURA

Antonín V., Bieberová Z., Beran M., Brom M., Burel J., Holec J., Kříž M., Lepšová A., Slavíček J. (2012): Metodika provádění mykologického průzkumu (návrh ze dne 20. března 2012). – Elektronická verze na CD s abstrakty přednášek z konference »Houby nejsou „na houby“ aneb Proč a jak chránit houby«, Jihlava. 20 s.

Antonín V., Bieberová Z., Bielich A. (1995): Chráněné houby ČR – zvláště chráněné druhy hub podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.; Praha. Ministerstvo životního prostředí ČR a AOPK ČR, 88 s.

Antonín V., Hagara L., Baier J. (2005): Velký atlas hub. Ottovo nakladatelství s.r.o., Praha 3, 432 s.

- Beran M., Bielich A., Holec J. (2012): Přehled hub střední Evropy; Academia Praha, 624 s.
- Čížková S. (2020): PP Strž ve Stupné. Floristický průzkum. – Ms., depon. in Odbor živ. pr. a zem. Královéhradeckého kraje, Hradec Králové.
- Deyl M. a Hísek K. (2006): Naše květiny. 3. upravené vydání. Academia, nakladatelství Akademie věd České republiky, Praha 2. 690 s.
- Faltysová H., Bárta F. a kolektiv (2002): Pardubicko, in: Mackovčín P. a Sedláček M. (eds.): Chráněná území ČR, svazek IV. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 316 s.
- Gryndler M., Baláž M., Hršelová H., Jansa J., Vosátka M. (2014): Mykorhizní symbióza: o soužití hub s kořeny rostlin, Academia Praha, 366 s.
- Hans E. Laux (2006): Jedlé houby a jejich jedovatí dvojníci, jak je správně rozeznat a sbírat; Víkend s.r.o., Líbeznice, Z německého originálu Essbare Pilze und ihre giftigen Doppelgänger vydaného v roce 2005 Franckh Kosmos Verlags-GmbH, Stuttgart. 190 s.
- Hecker U. (2007): Stromy a keře. Průvodce přírodou – 3 znaky. Nakladatelství REBO productions CZ, Dobřejuvce, 238 s.
- Holec J. a Beran M. [eds.] (2006): Červený seznam hub (makromycetů) České republiky [Red list of fungi (macromycetes) of the Czech Republic]. – Příroda, Praha, 24: [in Czech with English summary] 282 s.
- Klán J. (1989): Co víme o houbách, Státní pedagogické nakladatelství, Praha, 310 s.
- Mikšík M. (2013): Poznáváme jamí houby; Grada Praha 7, 208 s.
- Pilát A. (1969): Houby Československa ve svém životním prostředí. Vydala Academia, nakladatelství Československé akademie věd, Praha 1969. 1. vydání, 264 s.
- Quitt E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Geografický ústav ČSAV v Brně v nakladatelství Academia, Brno. 73 s.